

BRANIMIR JANKOVIĆ I ISKRA IVELJIĆ Prof. dr. sc. Damir Agičić: o šezdesetoj obljetnici života	9
HELENA TOMAS I ANA PAVLOVIĆ Nije kretske sve što sja. Ostava zlatnog nakita iz Nina-Privlake i njegove navodne sličnosti s kretskim ranobrončanodobnim nakitom The Hoard of Gold Jewellery from Nin Privlaka and its Comparison with Early Bronze Age Jewellery from Crete	39
EMA ODORČIĆ Manus Dei u Sabazijevu kultu Manus Dei in the Cult of Sabazius	65
JANKO VRAČAR Srednjovjekovni mač iz Bosanske Dubice, Kratke crtice o jednome muzejskom predmetu A Templar or Hospitaller Sword from Bosanska Dubica? Brief Sketches of a Museum Piece	101
IVAN BASIĆ Nova epigrafska potvrda imena kneza Branimira u Lepurima kod Benkovca New Epigraphic Confirmation of Duke Branimir's Name in Lepuri near Benkovac	115
MARKO ŠARIĆ Lovinački kraj na razmeđu epoha u XVI. stoljeću: nahija Cvituša prema osmanskome popisu iz 1585. godine Lovinac Region at the Crossroads of Epochs in the 16th Century: Nahiya of Cvituša according to the Ottoman Tax Register from 1585.	135
DRAGAN DAMJANOVIĆ Država i Pravoslavna crkva – financiranje izgradnje, obnove i opremanja pravoslavnih crkava u Hrvatskoj u 19. stoljeću The State and the Orthodox Church – Financing the Construction, Renovation and Furnishing of Orthodox Churches in Croatia in the 19th century	181
MARINA JUNGER Pravila Društva za tjelovježbu „Hrvatski sokol u Čazmi“ Rules of the Croatian Sokol Gymnastics Association in Čazma	213
IGOR IVAŠKOVIĆ Jugoslavenske državne ideje kod Slovenaca u 1918. Yugoslav State Ideas among the Slovenes in 1918	231

— Sadržaj / Contents —

HRVOJE VOLNER

Gradsko poglavarstvo Osijeka i Holokaust
The City Government in Osijek and the Holocaust 263

PETAR MARKUŠ

Intelektualni razvoj u doba sukoba Tito–Staljin: primjer Branka Horvata
1948–1951.
Intellectual Development during the Tito-Stalin Conflict. A case study of
Branko Horvat 1948-1951 301

TVRTKO JAKOVINA

Fulbright u Jugoslaviji 1964-1992.
Fulbright in Yugoslavia 1964–1992 327

BIBIJANA PAPO HUTINEC

Uloga Roma iz Jugoslavije u razvoju međunarodnog romskog pokreta
1971-1981.
The Role of Roma from Yugoslavia in the Development of the International
Romani Movement, 1971-1981 353

NENAD BUKVIĆ

The Emotions of Protest: Some Examples of Anti-Yugoslav Demonstrations
in Australia, Canada and the USA in 1972
Emocije prosvjeda: primjeri protujugoslavenskih demonstracija u
Australiji, Kanadi i SAD-u 1972. godine 377

DOMAGOJ AKRAP

Cionističko djelovanje mladoga Ericha Fromma
Zionist Activities of the Young Erich Fromm 397

SAMANTA PARONIĆ

In memoriam prof. dr. sc. MIROSLAV BERTOŠA, professor emeritus
(Beograd, 17. svibnja 1938 – Pula, 24. kolovoza 2023) 413

Ocjene i prikazi / Critiques and reviews

JOSIP IMBRIŠAK

Povijest knjige i književnosti u antici
Irene Vallejo, *Beskraj u trsci – velika avantura knjige u antičkome
svijetu* (sa španjolskoga prevela Silvana Roglić), Zagreb: V. B. Z. 2023,
451. str. 423

NIKŠA VAREZIĆ

Značajan prilog poznavanju dalmatinske ranonovovjekovne povijesti
Marko Trogrlić i Josip Vrandečić (ur.), *Oslobođenje Klisa 1648. godine*.

— Sadržaj / Contents —

O 370. obljetnici, 1648.-2018. Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Splitu 24. rujna 2018., Split: Književni krug, 2022, 241 str. 426

FILIP ŠIMUNJAK

Što je novo u vojnokrajiškoj historiografiji?

Vojna krajina u suvremenoj historiografiji (ur. Drago Roksandić i Vedran Muić), Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije, FF press, 2021, 438 str. 430

VLATKO SMILJANIĆ

Novi doprinos europskoj urbanoj povijesti modernoga doba

Filip Šimetin Šegvić i Marta Janković (ur.), *Gradovi 19. stoljeća i urbana historija: teme, pristupi, metode*, Zagreb: FF press, 2021, 357 str. 435

NEVEN BUDAK

Habsburško plemstvo i nacionalsocijalizam

Marija Wakounig – Václav Horčíčka – Jan Županić (ur.), „*Habsburgischer Adel. Zwischen Nation. Nationalismus – Nationalsozialismus (1870-1938/1945)*“, Wien – Hamburg: New Academic Press, 2021, 284. str. 438

BARBARA VLAHOVIĆ

Dubrovačka politička i društvena scena na početku 20. stoljeća

Barbara Đurasović, *Prava Crvena Hrvatska i pravaši. Hrvatski nacionalizam u Dubrovniku početkom 20. stoljeća*, Zagreb – Dubrovnik: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za povijesne znanosti u Dubrovniku, 2021, 376 str. 443

VINKO KOVAČ

Andrija Štampar i uspostava javnozdravstvenog sustava

Željko Dugac, *Andrija Štampar – slike velikih formata*, Zagreb – Velika Gorica: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2022, 124. str. 447

BRUNO ŠAGI

Dominacija HSS-a u Banovini Hrvatskoj

Stipica Grgić, Tomislav Kardum, *Maček nam je vođa! Općinski izbori u Banovini Hrvatskoj*, Zagreb: Srednja Europa, 2023, 233 str. 449

TONKO BARČOT

Klarić kao paradigma nepokolebljivosti i čestitosti, ali i iluzije

Franko Mirošević, *Martin Klarić – borac za radnička prava i dubrovački revolucionar*, Dubrovnik: Vlastita naklada Martin Klarić-Dugandžić, 2021, 230 str. 451

DRAGO ROKSANDIĆ

Drugi svjetski rat na Balkanu

Alfred J. Rieber, *Storms over the Balkans During the Second World War*, Oxford University Press 2022, 320 str. 455

— Sadržaj / Contents —

BOŽENA VRANJEŠ-ŠOLJAN

Fojbe u fokusu historijsko-znanstvenog istraživanja
Davor Mandić, *Fojbe – mit i stvarnost. Dvadeset i pet dana ustaničke vlasti u Istri / rujan – listopad 1943.*, Pula: Nova Istra, Istarski ogranak Društva hrvatskih književnika, 2022, 559 str. 461

BRUNO ŠAGI

Pogled u mikrokozmos navijača „Građanskog“
Ivica Šute, *Kibici „Purgera“. Fenomen „Građanski“ i njegovi kibici: između masovne zabave, strasti i svjetonazora u međuratnome Zagrebu*, Zagreb: FF press, 2023, 397 str. 465

VEDRAN MUIĆ

Odnos suvremenog društva i nuklearne industrije
Arne Kaijser – Markku Lehtonen – Jan-Henrik Meyer – Mar Rubio-Varas (ur.), *Engaging the Atom. The History of Nuclear Energy and Society in Europe from the 1950s to the Present*, Morgantown, WV: West Virginia University Press, 2021, 337 str. 467

IVAN BULJEVIĆ I ANTEA TOKIĆ

Bečka škola
Terenska nastava studenata povijesti: Beč, 16. – 18. 9. 2022. 471
Upute autorima i suradnicima *Radova Zavoda za hrvatsku povijest* 475
Author and Contributor Guidelines 479

FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
INSTITUTE OF CROATIAN HISTORY
INSTITUT FÜR KROATISCHE GESCHICHTE

RADOVI
55
BROJ 2

ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

The logo for FF press, featuring the letters 'FF' in a stylized font with a horizontal line through them, followed by the word 'press' in a lowercase sans-serif font.

ZAGREB 2023.

RADOVI ZAVODA ZA HRVATSKU POVIJEST
FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Knjiga 55, broj 2

Izdavač / Publisher

Zavod za hrvatsku povijest
Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
FF-press

Za izdavača / For Publisher

Domagoj Tončinić

Glavna urednica / Editor-in-Chief

Inga Vilogorac Brčić

Izvršna urednica / Executive Editor

Kornelija Jurin Starčević

Uredništvo / Editorial Board

Jasmina Osterman (stara povijest/ancient history), Trpimir Vedriš (srednji vijek/medieval history), Hrvoje Petrić (rani novi vijek/early modern history), Željko Holjevac (moderna povijest/modern history), Tvrtko Jakovina (suvremena povijest/contemporary history), Silvija Pisk (mikrohistorija i zavičajna povijest/microhistory and local history),
Zrinka Blažević (teorija i metodologija povijesti/theory and methodology of history)

Međunarodno uredničko vijeće / International Editorial Council

Denis Alimov (Sankt Peterburg), Marijan Premović (Nikšić), Csaba Békés (Budapest), Rajko Bratož (Ljubljana), Svetlozar Eldarov (Sofija), Toni Filiposki (Skopje), Aleksandar Fotić (Beograd), Vladan Gavrilović (Novi Sad), Alojz Ivanišević (Wien),
Egidio Ivetić (Padova), Husnija Kamberović (Sarajevo),
Irina Ognyanova (Sofija), Géza Pálffy (Budapest), Ioan-Aurel Pop (Cluj),
Nade Proeva (Skopje), Alexios Savvides (Kalamata), Vlada Stanković (Beograd),
Ludwig Steindorff (Kiel), Peter Štih (Ljubljana)

Izvršni urednik za tuzemnu i inozemnu razmjenu /

Executive Editor for Publications Exchange

Martin Previšić

Tajnik uredništva / Editorial Board Assistant

Dejan Zadro

Adresa uredništva/Editorial Board address

Zavod za hrvatsku povijest, Filozofski fakultet Zagreb,
Ivana Lučića 3, HR-10 000, Zagreb
Tel. ++385 (0)1 6120191

Časopis izlazi jedanput godišnje / The Journal is published once a year

Časopis je u digitalnom obliku dostupan na / The Journal in digital form is accessible at
Portal znanstvenih časopisa Republike Hrvatske „Hrčak“
<http://hrcak.srce.hr/radovi-zhp>

Financijska potpora za tisak časopisa / The Journal is published with the support by
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske

Časopis je indeksiran u sljedećim bazama / The Journal is indexed in the following databases:
Directory of Open Access Journals, EBSCO, SCOPUS, ERIH PLUS, Emerging Sources Citation
Index - Web of Science

Naslovna stranica / Title page by

Marko Maraković

Grafičko oblikovanje i računalni slog / Graphic design and layout

Marko Maraković

Lektura / Language editors

Samanta Paronić (hrvatski / Croatian)

Edward Bosnar (engleski / English)

Tisak / Printed by

Tiskara Zelina d.d.

Naklada / Issued

200 primjeraka / 200 copies

Ilustracija na naslovnici

Muza Klio (Alexander S. Murray, *Manual of Mythology*, London 1898)

*Časopis je u digitalnom obliku dostupan na Portalu znanstvenih časopisa
Republike Hrvatske „Hrčak“ <http://hrcak.srce.hr/radovi-zhp>*

*The Journal is accessible in digital form at the Hrčak - Portal of scientific
journals of Croatia <http://hrcak.srce.hr/radovi-zhp>*